

محل اداره
مجلس شورای ملی
شماره تلفن : ۴۴۷۴۸
روزنامه یومیه
تک شماره ۳ ریال

بهای اشتراك
مذاكرات مجلس شورای ملی سالانه ۳۰۰ ریال
آگهی ها ۶۰۰
مذاكرات مجلس و آگهی ها ۸۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

سال پانزدهم

۲ شنبه ۱۱ اسفند ماه ۱۳۲۷

شماره ۴۰۹۶

شماره مسلسل ۲۷۵

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۷۵

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز

یکشنبه ۳ اسفند ماه ۱۳۲۷

فهرست مطالب:

- ۱- تصویب صورت مجلس
 - ۲- تقدیم بودجه سالهای ۱۳۲۷ و ۱۳۲۸ مجلس شورای ملی بوسیله آقای افخمی کارپرداز
 - ۳- سؤال آقای پردلی راجع بخریدم دیر کرد بدهی خرده مالکین سیستان و جواب آقای وزیر کشاورزی
 - ۴- سؤال آقای بهبهانی راجع بتأسیس بانکهای داخلی و خارجی و جواب آقایان : وزیر دادگستری و وزیر دارایی
 - ۵- تقدیم بودجه ۱۳۲۸ کل کشور بوسیله آقای نخست وزیر
 - ۶- اخذ رأی و تصویب اصلاح مجلس سنا در لایحه اصلاح قانون ثبت اسناد
 - ۷- طرح و تصویب گزارش کمیسیون امور خارجه راجع بقرارداد تکمیلی منبع بردگی و برده فروشی
 - ۸- طرح و تصویب گزارش کمیسیون امور خارجه راجع بقرارداد حمایت اموال فرهنگی هنگام جنگ
 - ۹- طرح و تصویب گزارش کمیسیون امور خارجه دائر با اجازه العاق بقرارداد سازمان هواشناسی بین المللی
 - ۱۰- بیانات قبل از دستور - آقایان : دکتر بینا - دولت آبادی
 - ۱۱- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس يك ساعت و پنجاه دقیقه بیش از ظهر بر ریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس
رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)
غائبین با اجازه - آقایان : دکتر - دادفر سمیعی - شادلو - عبدالحمید بهتیار - قنات آبادی - مهندس فیروز - ساکینیان - ذوالفقاری - مسعودی - صرافزاده - مسعودی - سنندجی - اورنگ - اخوان - تیمورتاش - فضائی - امیدسالار - مهندس فردغی - غائبین با اجازه - آقایان : دکتر طامری - اربه - دکتر فریدون افشار - قرشی - کورس - زودرفتگان با اجازه - آقایان : دکتر امیر حکمت - دکتر اسدی - دکتر ضیائی - بزرگ نیا

رئیس - نسبت به صورت مجلس نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب می شود

۲- تقدیم بودجه سالهای ۱۳۲۷ و ۱۳۲۸ مجلس شورای ملی بوسیله آقای افخمی کارپرداز
رئیس - آقای افخمی بفرمائید
افخمی - بودجه سالهای ۲۸ و ۲۷ مجلس شورای ملی را تقدیم میبندم (احسن)

۳- سؤال آقای پردلی راجع بخریدم دیر کرد بدهی خرده مالکین سیستان و جواب آقای وزیر کشاورزی
رئیس - امروز سؤالات مطرح است آقای پردلی بفرمائید

پردلی - سؤالاتم بطور کلی از وزارت کشاورزی بهرایی سیستان و مهاجرت مردم آنجا است و سؤال امروز من نیز راجع باین است که چرا خالصه بعنوان جریمه و دیر کرد قیمت اراضی فروخته شده را چند برابر مطالبه میکنند بعنوان اینکه بعضی خرده مالکین دیرتر توانسته اند

بپردازند با این وضع مردم سیستان و حساسیت سیستان مهبطی بوجود آمده که مردم مهاجرت می کنند و این فشار بیشتر آنها را مأیوس و نا امید میکند چرا دولت جلو گیری نمیکند چرا از گرفتن این پول صرف نظر نمیکنند

رئیس - آقای وزیر کشاورزی بفرمائید
وزیر کشاورزی (سر لشکر - اخوی) - چندماه قبل همین سؤال مطرح شده جواب عرض کردم همان جواب را مجدداً به عرض آقایان محترم میرسانم قانون تکلیف را در این مورد به مراجع تعیین کرده و وزارت کشاورزی جز اجرای قانون کاری نمیتواند بکند

بموجب ماده ۱۱ قانون متمم بودجه سال ۱۳۱۷ میزان خسارت دیر کرد نسبت به پرداخت مطالبات دولت که مطابق قوانین مربوطه نرخهای مختلف تعیین شده از اول سال ۱۳۱۷ بیه برای تمام موارد از قرار یک درصد تعیین می شود پس این جا قانون معین کرده که یک درصد زبان دیر کرد باید بدهند بموجب تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۲۶ وزارت دارایی اجازه داده میشود در مورد مطالبات غیر مالیاتی دولت چنانچه مدیونین حاضر شوند اصل بدهی خود را از تاریخ تصویب این قانون تا یکسال کلا بپردازند از مطالبه زبان دیر کرد صرف نظر نماید دولت تشخیص داد که کشاورزان و مالکین سیستان مشمول این ارفاق هستند باین جهت در سال ۲۶ این قانون مصوبه را در سیستان آگهی کردند کسانی که مراجعه کرده اند حسابشان را تصفیه کرده اند از این ارفاق استفاده کردند و کسانی که استفاده نکردند و حسابشان را تصفیه نکرده اند ناچار این قوانین درباره آنها اجرا میشود و جریمه وصول میشود

رئیس - آقای پردلی بفرمائید
پردلی - این عرایض بنده سؤال نیست بلکه شکایت است که یک فرد سیستانی در پشت این تریبون به عرض آقایان

میرسانه، دولت علا نشان داد که گوشش بدهکارهایش من نسبت بلکه بدتر هم عمل کرده من هیچ چاره‌ای ندارم برای تسکین اعصاب این سؤاها را می‌کنم برای این سکه انسان وقتی دردش را بگوید قدری تسکین پیدا می‌کند از این جهت است که عرض می‌کنم تا باصل موضوع برسم. اراضی خلاصه سیستان دست همه معدودی است با همین شرایط و هزاران نفر زارعین و کشاورزان سیستانی را با فشار بدون زمین می‌کنند و فکر نمی‌کنند با آنها زمین بدهند که امیدوار باشند باینکه زمین دارند و متواری نشوند. همه‌ای نقشه بردار فرستادند که اراضی خلاصه را نقشه برداری کنند ولی آنها اراضی مردم را که در ۲۵ سال قبل با آنها فروخته شده بود و در تصرف دارند اراضی آنها را نقشه برداری می‌کنند بکشاورزان موروثی اجدادشان همه خلاصه است هر کسی بماند شاید علاقه داشته باشد بضموس که شاید احتیاج داشته باشد پس از سالها که کشاورزان فکر می‌کردند که این اراضی مال آنها است، اداره کشاورزی می‌گوید خلاصه است بکشاورزان می‌گوید کار کنید زارعین آنجا بچه امید می‌کار کنند و آنجا بمانند و مهاجرت نکنند بکشورده مالک سیستانی اعم از اینکه زراعت کند یا نکند یا اگر زراعت کرد و خشکید یا آب برد بایستی برای هر هکتار زمین چهار تومان بدهد که آنهم برای خود مأمورین سیستان است و من اسم دیگر نمی‌توانم رویش بگذارم جز پول جیبی مأمورین خرد مالکین سیستان در تمام مدت سال باید بتوان بیکاری پول باموران کشاورزی بدهند یک زارع سیستانی اگر پول نداشته باشد در آنجا نمیتواند کار کند و بماند برای لباس زن و بچه‌اش پول ندارد این آدم را بوسه زانندار و سر باز می‌کشاند بیکاری هیأت محترم دولت موقعی سکه تشریف آوردند به سیستان از نزدیک ملاحظه فرمودند خرد مالکین گرسنه و نخت و عوز زیر شلاق مأموران کشاورزی چگونه کار می‌کردند حتی می‌گویند که بعضی از اعضای هیأت دولت برای این وضع مردم گریه کردند (نخست وزیر - آقا چکار کردند) گریه کردند (نخست وزیر - هیچکس گریه نکرد خلاف عرض شده است) بنده از یکی از خودش را به عرض رساند - آقای نخست وزیر وزرای شما شنیدم (نخست وزیر - خلاف عرض کردند) خلاصه اگر گریه شده باشد یا نشده باشد فرقی ندارد و اگر اینطور شده باشد به مینت برای سیستانی‌ها تمام نشده. همان عمده‌ای که با آن وضع به هیأت دولت مراجعه کردند امروز متواری هستند امروز همه مهاجرت کرده اند برای تأمین جان خودش که تأمین نان بکند شاید هر خانواده داغدار باشد برای این سکه

مذاکرات مجلس شورای ملی

سرنوشت مردم مجهول است ممکن است مرد یا زن یا طفلش را هم از دست داده باشد در گذشته از کشاورزان سیستان پول گرفته نمیشد یکشاهی هم برای سیستان خرج نمیشد مردم متواری نمیشدند و در آسایش بودند و هزاران تن غله باین مملکت میدادند امروز همه آن مردم متواری شده‌اند دولت چه جواب قانع کننده‌ای دارد با آنها بدهد؟ شما چه می‌گویید؟ در این دو ساله شاید نزدیک صد هزار نفر متواری شده‌اند اگر جوابی دارید بفرمائید اگر دروغ است بیایید در پشت تربیون بفرمائید دروغ است تا من ثابت کنم اگر هست کمی مسئول است کمی مجازات میشود بجرم و شکایت کمی گوش داده میشود باین وضع بجای این که بآن مردم کمکی بشود فشار کمتر وارد شود چندین برابر جریمه از آنها مطالبه می‌کنند یک نفر زارع خرد مالک که برای نان شیش محتاج است آقایان چاره ای ندارد جز اینکه مهاجرت کند و این چند هکتار زمینی سکه دارد اگر مشتری پیدا شد بقیعت خیلی کمی پول دارها بفرودند گویا بک قانونی داریم که در نقاط مرزی غیر از جرایم مالیاتی جریمه سایر طلبها را دولت میتواند به بگذرد مسکرت این موضوع بمرض رسید اما دولت توجهی نکرد در مورد خلاصه هر چه وصول میشود از خلاصه بفرزانه نمیرود صرف این دستکاه فدای این دستکاه بشوند چرا سیستان باین صورت در آمده تا آنجائی که مأمورین کشاورزی توانسته اند استثمار کرده‌اند زارعین و خرده مالکین را امروز هم که پول بیشتری از تهران برای سیستان بتوان عمران و آبادی فرستاده میشود حیث و میل میشود و مأمورین هیچ فکر دیگری ندارند و تمام همشان را صرف این نکته می‌کنند که از چه راهی پول در بیاورند بنده مکرر پیشنهاد کرده‌ام که آقایان یکشاهی برای سیستان خرج نکنند در ده‌ها مجازات کنید، انجام وظیفه قید و شرطی ندارد اگر کمی وظیفه اش را انجام نداد مجاورتش بکنند من بعنوان یک نماینده سؤال نمی‌کنم شخصی هست بعنوان یک فرد سیستانی شکایت دارم شکایت متأسفانه هیچ توجهی بشکایت نمی‌شود آنوقت یک فرد سیستانی که هیچگونه تأمین احقاق حق برای حفظ خودش ندارد چگونه میتواند هراسش خودش را به عرض رساند - آقای نخست وزیر پربروز فرموده اند که آقایان نمایندگان اگر مطالبی دارند بابت دولت در میان بگذارند برای دفعه دوم است که این شکایت را با هم سؤال بمرض آقایان میرسانم و کوچکترین ترتیب اثری بآن داده نشده است حتی موقعی که اهل حضرت هم دستور میدهند خودشان را مسئول ندانستند و عملاً نشان دادند بی اعتنا هستند و اگر هم بخواهند جواب

بدهند می‌گویند فرزند همانطور که یکی از وکلا گفته شد فرزند علت فرشت هم این بود سکه ۲۴ ساعت آب بماندش در برتر رسیده است.

رئیس - آقا شما راجع بسؤال خودتان بفرمائید.

پرسش - آقایان سیستان هم بک سهمی از این مملکت دارند اگر وقت دولت تقسیم بشود شاید یک روز کمتر یا بیشتر وقت دولت باید صرف رسیدگی بکار آنها بشود هیأت محترم دولت در حضور نمایندگان براضی و شکایت من توجه فرمودند در ۳۰ مورد من سؤال کرده‌ام اگر یکی از این ها اختلاف بود من دستم بچشم که میرسد خودم را کمی توأم مجازات کنم استعفا میدهم، اگر هراسی من مورد توجه واقع شد عمل شد و به نتیجه رسید من در طرف یک ما، حاضر یک نصدی بدو است که هر چه دارم تقدیم کنم و استعفا کنم در این ممانه آقایان دولت هیچ زبان و ضروری ندارد و باز بمرضتان می‌رسم که خدمت بماند جان مردم سیستان از دست این مأمورین بلب رسیده.

۴- سؤال آقای بهبهانی راجع به تأسیس بانکهای داخلی و خارجی و جواب آقایان وزیر دادگستری و وزیر دارائی

رئیس - آقای بهبهانی

بانک های داخلی و خارجی در ایران است البته آقایان اطلاع دارند که یک قانونی گذشته راجع بتأسیس بانکها و بانک از در صورت خارج نیست یا بانک داخلی است که تمام سهام مربوط بایرانیان است یا بانک خارجی است که در صورتیکه طبق این قانون تأسیس بشود بایستی با اجازه مجلس شورایی باشد ولی بانکهای که در داخله مملکت تأسیس میشود میتواند تا ۹۰ درصد از سهام خودشان را به خارجیها بفرودند طبق ماده سوم ایجاد هر بانکی بر بانکها است ماده ۴ میگوید در موقع تأسیس بانکهای خارجی هیئت نظارت بر بانکها مکلف است در صورتیکه با تأسیس آن موافق باشد امتیازها را بزرگ و کوچک به هیئت وزیران گزارش دهد تا دولت از مجلسین کسب اجازه نماید در تبصره بکمی گوید بانکهای که در ایران تأسیس ولی بیش از ۹۰ درصد از سهام آن متعلق بانبانگ خارجی بیگانه باشد از احاطه ایران بانک خارجی با تابع خارجی تا میزان ۹۰ درصد منوط بموافقت هیئت نظارت بر بانکها می‌باشد یعنی باید اول بانکی در ایران تأسیس شود بعد ۹۰ درصد از سهامش را بخارجی بفرودند نه اینکه وقتی می‌خواهد بانک تأسیس شود

صفحه ۳

بباید بانک خارجی و داخلی تپانی کنند و بگویند بانک درست کنیم اینرا قانون اجازه نمیده قانون میگوید اول بانکهای که در ایران تأسیس میشود وقتی تأسیس شد میتواند تا ۹۰ درصد از سهامش را بفرودند بخارجی حالا بنده منتظر جواب آقایان می‌شوم تا ببینم اگر لازم بود جوابش را بدهم.

رئیس - آقای وزیر دادگستری

وزیر دادگستری (دکتر هدایتی) - جناب آقای بهبهانی نماینده محترم خودشان اینجا متذکر شدند و سایر آقایان اطلاع دارند بانکهای که تأسیس میشود اگر هیچک از سهام آن متعلق بخارجی باشد نداشته باشد یا اگر بعضی از سهام متعلق بانبانگ خارجه باشد آن بانکها ایرانی هستند اگر ما از ۹۰ درصد از سهام متعلق بانبانگ خارجی باشد از احاطه ایران این بانک، بانک خارجی است و تأسیس احتیاج با اجازه مجلس شورای ملی دارد بنا بر این جواب سؤال اول ایشان این است که بانکهای خارجی اول تأسیس شده هر بانک خارجی که در ایران تأسیس شده است باید تصویب فرموده بایست پس بانک خارجی تأسیس نشده است از این لحاظ هر بانکی که تأسیس شده است ایرانی است جواب سؤال دوم که این بانکهای که تأسیس شده اند در ایران گذرند در بانکها و شخصیت های حقوقی خارجی اجازه خرید ۹۰ درصد سهام را دادند خود ایشان استصاضا دارند که راست است در قانون نوشته شده اتباع خارجی ولی نیمی خارجی در قوانین ما و قوانین خارجه هر دو نوع است یکی اشخاص حقیقی و یکی اشخاص حقوقی وقتی می‌گویند اتباع خارجه اعم است از اشخاص حقوقی یا اشخاص حقیقی اگر یک بانک خارجی اجازه داده شده است که در ۹۰ درصد یا پنج تا ۹۰ درصد از سهام بانکی متعلق با باشد برای اینکه مطابق قوانین مملکت ما و شاید مطابق قوانین خارجه بانک باشد کتی است و هر شرکتی یک شخصیتی دارد و آن شخصیت در خارجه ثبت شده باشد و دارای شخصیت فرانسوی یا کانادائی باشد و شخصیت دارد از احاطه بانک که فرانسوی یا انگلیسی یا تانادائی است همانطور که آن شخصیت حقوقی دارد بانک هم شخصیت حقوقی دارد و از قانون اینطور استنباط می‌کنیم که اینجا که نوشته اتباع خارجه اعم است از شخصیت حقوقی یا شخصیت حقیقی یا فرانسوی یا کانادائی یا انگلیسی یا تانادائی است همانطور که آن شخصیت حقوقی دارد بانک هم شخصیت حقوقی دارد و از قانون اینطور استنباط می‌کنیم که اگر یک فرد انگلیسی یا فرانسوی یا آنها بتوانند اینجا کار کنند سرمایه بگذارند و سرمایه بیاورند بدهند ما هیچ نظری نداریم که بانک کرده‌ای داشته باشد یا سرمایه بگذارند و پول مارا بکشند و ببردند و لاف لاف بزنند در صدد باشد در صورتیکه بانک دولتی فرانسه کردی داشته باشد و می‌خواهد در ایران بانک تأسیس کند طبق مقررات قانون باشد بنده فراموش کردم اعلان را بیابم اینجا که در روزنامه اطلاعات...

نست، قانون میگوید بانک باید در ایران تشکیل شود وقتی تشکیل شد میتواند ۹۰ درصد سهام خودش را بخارجی بفرودند، اینکه در موقع تشکیل باید یک بانک مختلطی از اتباع ایرانی و خارجی درست بکند این نص صریح قانون است بنده نمی‌دانم جنبه‌ای چه جور این مفهوم را بیان فرمودید، بانکی که باید در ایران تأسیس و تشکیل شود این طور است و حرفی نیست درش، بانک اول باید در ایران تأسیس و فروشد، در صورتیکه بانک ایران و انگلیس که تأسیس شد اینطور نبود قبلاً آمدند اعلان کردند ۹۰ درصد سهام را فروختند اینجا بعد بانک تأسیس شد، نظر بنده این است باز دومین عرض می‌کنم باید بهر قیمتی ما می‌توانیم از متضام ملت ایران حمایت کنیم بنده نمی‌دانم این بانکهای ایرانی که در ایران تشکیل شده، بانک استانی، بانک پارس و بانک تهران، بانک بازرگانی، اینها چه اشکالی داشت؟ چه عیبی دارد؟ اینها چه مگر کار نمی‌کنند پولش هم توی جیب اتباع خودمان می‌رود نباید ما اجازه بدهیم بانکهای خارجی بیاورند پولهای ما را ببرند، ما مالهای زیاد از تأسیس این بانکهای خارجی یک خاطرات بسیار تلخی داریم که گمان نمی‌کنم آقایان انکار داشته باشند این بانکها بضرر مملکت است و اصولاً اینها از مایول می‌گرفتند میرفتند فرقه‌های مملکت خودشان را می‌بردند جناب آقای ناصر وزیر دارائی اگر میخواهد مملکت ما منفعتی که از پول مردم ایران بکنند بحیث خارجی ما هر دو چنانچه از تأسیس این بانکهای خارجی مثل بانک ایران و انگلیس ما یک نیمی به‌های تلخی داریم و پولهای ما که از مردم ایران گرفته در آن موقع سیاست خودشان را اعمال کردند بنده معتقدم سربسته می‌گویم که ما نباید بی اجازه بدهیم پول مردم ایران مالیات های سنگینی بدو ات های خارجی برداشت شود این اصل اول انگیزه بنده راجع باین سؤال بود که ما باید سعی کنیم این ملتی که همه تصدیق دارند مجروح و فقیرند لاف از این راه بپوش توی جیب بیگانگان نرود اما راجع بجوابی که جناب وزیر دارائی فرمودند بنده مقدم اینست که مقصود قانون از شرکت اتباع خارجی اینطور که فرمودند نبود مقصود این است که اگر یک فرد انگلیسی یا فرانسوی یا آنها بتوانند اینجا کار کنند سرمایه بگذارند و سرمایه بیاورند بدهند ما هیچ نظری نداریم که بانک کرده‌ای داشته باشد یا سرمایه بگذارند و پول مارا بکشند و ببردند و لاف لاف بزنند در صدد باشد در صورتیکه بانک دولتی فرانسه کردی داشته باشد و می‌خواهد در ایران بانک تأسیس کند طبق مقررات قانون باشد بنده فراموش کردم اعلان را بیابم اینجا که در روزنامه اطلاعات...

رئیس - آقای نخست وزیر

نخست وزیر (دکتر اقبال) - بنده امروز افتخار دارم که بوجه سال ۱۳۳۸ کشور را تقدیم مجلس شورای ملی بکنم (احسنت - احسنت) و چون مطالبی در مقدمه این بودجه ذکر شده است که می‌بایستی این بودجه ذکر شده در این جلسه برساند، که اجازه مقام ریاست آن قسمت از گزارش را که البته بعد از آن ماده واحده مطرح می‌شود باستحضار آقایان نمایندگان محترم میرسانم.

با نهایت احترام لایحه بودجه کل کشور را برای سال ۱۳۳۸ بضمیمه تقدیم و توجه آقایان نمایندگان محترم را به نکات زیر معطوف میدارم:

برای دولت باعث کمال افتخار و مباهات است که در سال جاری موفق گردید کلیه برنامه‌های را که در ضمن مقدمه بودجه سال ۱۳۳۷ به آنها اشاره شده بود به عمل اجرا در آورده و بنام پیش بینی جامع به طوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضر است بوجه سال ۱۳۳۷ مبلغ ۱۶۶۹۰۰۰ ریال کسر بتصویب مجلس شورای ملی رسید در همان موقع دولت باستحضار رسانید که مجاهدت و سعی وانی خواهد نمود که مبلغ کسری را از طریق ازیاد در آمد و همچنین صرفه‌جویی در هزینه‌های ضروری جبران نماید و برنامه‌هایی که برای بالابردن سطح زندگی افراد کشور تهیه شده است به مرحله اجرا در آورده و بانک که یازده ماه از تاریخ اجرای بودجه سال ۱۳۳۷ بگذرد با نهایت خوشوقتی اعلام میدارم که این وعده دولت بهترین و ضعیف‌ترین انجام شده و بطرز بی سابقه‌ای کلیه تعهدات دولت اعم از حقوق و سایر هزینه‌ها چه در داخل و چه در خارج کشور در مورد های مقرر پرداخت گردید و برنامه های هر یک از دستگاههای دولتی بشرحی که در ضمن این گزارش باستحضار مهمی در بکار افتادن سرمایه‌های خصوصی داخلی و جلب سرمایه‌های خارجی خواهد داشت، اینک با کمال خوشوقتی با اطلاع می‌رسانم که در این موضوع نیز در سال ۱۳۳۷ بطرز بسیار شایسته‌ای جامعه عمل پوشیده و از مبلغ بیست هزار و یکصد میلیون ریال که در اثر تجدید ارزیابی پیشوا ته اسکاس هاید شده بود مبلغ سه هزار و پانصد میلیون ریال جهت وامهای کشاورزی و توسعه مؤسسات تعاونی تخصیص داده شد که ضمناً بتفصو و مجهز کردن روستایان با کراسال تولید جدید دولت از طریق بانک کشاورزی بتشویق شرکت‌های تعاونی روستائی و تأسیس آنها در باره‌ای از نقاط پرداخت وامید مبرود که از ابتراء تحولی در وضع روستائی ایران ایجاد شود، علاوه بر این متجاوز از مبلغ سه هزار و پانصد میلیون ریال نیز بوسیله وزارت صنایع و معادن و کمیسیون وامهای صنعتی برای وام دادن بمؤسسات تولیدی صنعتی در نظر گرفته شده و تاکنون تعداد متناهی کارخانجات و مؤسسات داخلی از وام نیز بهره استفاده کرده اند بطوریکه تا این تاریخ ۱۳۰۲ طرح تولیدی بزرگ بمبلغ ۲۷۰۰۰۰۰۰ ریال و ۳۳۰۰۰۰ طرح تولیدی کوچک بمبلغ ۱۷۲۲۷۰۰۰ ریال

جلسه ۲۷۵

گردنکشان حکومت‌های مستقل تشکیل دادند و در هر سر دم شهرها نمایان جانی نداشتند و همین نمایان ارکان سیاسی و اقتصادی و اجتماعی مبین ما را بکلی سست و متزلزل کرده بود. بیگانگان با داشتن حق قضاوت کنسولی پاریون مرزی هم بیعتان مارا تعقیب کرده و به آنان زور می‌گفتند

از فرهنگ و بهداشت خبری نبود راهها و وسایل ارتباطی وضع اسفناکی داشت و بدتر از همه روح باس و ناملایمی و بدبینی چنان در افکار مردم رسوخ پیدا کرده بود که دیگر امیدی بنجات کشور که شمال ایران نبود.

شاهنشاه فقید در چنین وضع خطرناک و اسفناکی که هیچ اصلاح طلبی مردم میدان اصلاح نبود با اقدامات و فداکاری و ارمان گذشتگی خود باس و ناملایمی را از بین برد و روح تازه‌ای در کالبد مردم انسرده کشور دمید.

اصلاحات دوران رضاشاه فقید به دست که در ضمن اطاق قبل از دستور نمیتوان حتی سرفصلهای آنرا هم ذکر نمود.

اعلیحضرت فقید در نتیجه تجارب زیادی که ضمن لشکر کشیهای متعدد اندوخته بود تشخیص داده بود که برای ریشه کن ساختن ناملایمی و ایجاد قوای انتظامی و ارتش نیرومندی از ضروریترین اصلاحات و اقدامات بشمار می‌رود همین مناسبت این امر را وجه همت خود قرارداد و در ظرف مدت کمی ارتش نیرومندی بوجود آورد که گردنکشان و بیایان را بکویس از دیگری سرجای خود نشاند و در نتیجه برقراری نظم و آرامش مردم مملکت را امیدوار ساخت و بکارو کوشش واداشت.

شاهنشاه فقید با ادخال آرامش و نقش اساسی که وسایل حمل و نقل و ارتباط در پیشرفت سریع اقتصادیات هر کشوری بازی میکنند با ایجاد خطوط مواصلاتی شوسه و راه آهن همت گماشت در سال ۱۳۰۴ قانون احداث راه آهن سراسری بتصویب رسید و با همت مردم ایران ساختمان راه آهن بزرگ که در تاریخ کشور ما سابقه بود با آخر رسید.

در سال ۱۳۰۷ بانک ملی ایران تأسیس شد و با امضای امتیاز نشر اسکناس به سبیل بانکهای خارجی استقلال اقتصادی ایران را تأمین نمود.

در شبان ۱۲۴۳ هجری قمری مطابق ۱۸۲۸ میلادی دولت روسیه تزاری با تمهیل معاهدات ترک کمانچای رژیم کابینولاسیون با قضاوت کنسولی و حق بیرون مرزی را بملت ایران تمهیل نموده بود و در مدت یکقرن و نیم ملل بیگانه از این امتیازات استفاده کرد و در تدوین و اجرای قوانین کشور ما دخالت کرده فعالیت تجارت ما را صدمه زده استقلال گمراهی ایرانرا از بین بردند به طوری که در آغاز قرن بیستم با انعقاد

معاهدات ۱۹۰۷ و ۱۹۱۹ نزدیک بود عملاً استقلال ظاهری ما خاتمه داده شود. بهمت و اراده شاهنشاه بزرگ اوابن قانون مدنی ایران در سال ۱۳۰۷ تصویب رسید و دولت ایران با تقویت دستگاه قضائی خود پس از هفت سال جلوس شاه فقید با تقویت لایسیون پس از یکقرن و نیم به خودسری اتباع خارجی در ایران خانه داد.

پس از برقراری امنیت و ایجاد ارتش و اتو کابینولاسیون اعلیحضرت فقید توجه خود را بفرهنگ معظوف ساخت بودجه فرهنگ افزایش یافت و با تقویت قانون اعزام معصل بهارجه سالیانه صد هاتن از جوانان کشور به خارج اعزام شد و در سال ۱۳۱۳ نخستین سنک بنای دانشگاه تهران گذاشته شد در سال ۱۳۱۲ در امتیاز نامه نفت تجدید نظر بعمل آمد و بعضی از مواد آن بنفع ما تغییر یافت تا بالاخره ملت ایران بر رهبری اعلیحضرت همایونی با سطر کت نفت ایران وانگلیس را بر چید و با تصویب قانون نفت تا ۷۰ درصد از استخراج نفت برای ملت ایران تأمین نمود.

پس از توجه بفرهنگ و ایجاد آموزشگاه ها و دبیرستانها در داخله کشور در سال ۱۳۱۳ قانون متحدالشکل شدن ایاس بتصویب رسید در سال ۱۳۱۴ با صدور دستور دفع جیبان بانوان ایرانی را معاد قرنها اسارت از قید جیبان آورده ساخت و نهضت بانوان ایران آغاز گردید ایجاد کارخانجات و حمایت مستزعات داخلی و تشویق فعالیت های اقتصادی و بر نیاز کردن کشور از کالاهای خارجی از هدفهای اساسی آنراد مرد بزرگ ایران بشمار می‌رود.

ای اجرای نقشه های عمرانی و اقتصادی و صنعتی خود احتیاج بههندس و معمار و مهند شانس و متخصص در هر يك از رشته های فنی بود چنانکه عرض کردم این تقیبه را نیز با اعزام متخصصین به خارج و ایجاد دانشگاه بر طرف ساخت و در شهرهای صنعتی اصفهان و چالوس و نوشهر و شاهی و به شهر کارخانه های پارچه بافی و حریر بافی و کنسروسازی و گونی بافی تهیه نمود برای اولین بار در تاریخ ایران صادرات کشور خارجی بنفع کشور ما برقرار شد با در نظر گرفتن این همه فداکاری و خدمت ب روح برفقوح آن رادمرد و سرباز بزرگ ایران در دینی پایان فرستاده و از در گامیزدان یاد دوام سلطنت اعلیحضرت همایونی را مسئلت دارم تا در نعت توجهات و هدایت و رهبری معظوفه ملت که نسالی که با سابق تمدن در شان خود نقش مهمی را در تاریخ جهان ایفاء کرده است هم چنان راه ترقی و سعادت را به پیماید (احسن است)

رئیس - آقای دوای آبادی دولت آبادی - گرچه بیانات جناب آقای دکتر بینام کار عزیز راجع بروز سوم اسفند و هم چنین گزارش جامعی که از خدمات دوران پر افتخار اعلیحضرت فقید رضاشاه کبیر انجام شده است نسبت کافی بود اما آنچه شده است بایستی گفت با آنچه که ایشان یاد آوری فرمودند قابل مقایسه نیست و اگر بخواهیم توضیح بدهم مثنوی هفتاد هفت کاغذ شد (صحیح است) من نمیخواهم زیاد وقت مجلس را بگیرم بلکه میخواهم به بیعت و شکون امروز که آنرا مطالع سعادت و روزیر افتخار نهضت استقلال ایران بایندام دار (صحیح است) چند کلمه ای گفته باشم و آنهم در اطراف خدمات نیست بلکه بخواستم در فلسفه تاریخ صحبت کرد باشم فلسفه تاریخ و این همه اهستی که دنیای مشرق بآن میده چیست؟ برای این است که نیک و بد ملتها و مملکتی و کشورها و حوادث همه جمع شود و به فلسفه آن و هائل آن توجه شود به بینه چه شد یک ملتی مجدداً بعداً کنتر شد و رقا رسید چه شد یک کشوری از پای درآمد و چرا یک مردمی حتی نامشان از صحنه تاریخ حذف شد و چه شد که کشورهایی از جغرافیای دنیا پاک شدند (احسن است)

این مطالب را بایستی در کتاب فلسفه تاریخ خواند و آن توجه داشت و آن عمل رسیدگی کرد و اگر بد بود و اثر بد داشت از آن اجتناب کرد و اگر خوب بود و اثر خوب داشت آنرا تقویت کرد و بیروی سکرد (صحیح است) این اصل مطلب است در روزگاری بسیار همگین که ما از زیر پارسنگین جنگ جهانگیر گذشته یعنی اسبق بیرون آمدیم همه جای دنیا دچار بدبختی و ایجاد گی و مصیبت بود مملکت ما هم چون گوشه ای از دنیا بود از این بدبختی و بیچارگی مصون نماند و نیروی بیگانه صحنه مملکت ما را و در تاخت و تاز قرار داد و حکومتها می‌نهاد که بدبختانه بدست بیگانگان در این مملکت ایجاد شده بود باقی ماندند و بدبختی های ما را دامن میزدند ایران مملکتی است که بیشتر در اثر وحدت فرزندان آن تاریخ و جغرافی آن نشان داده است که مانده است بیگانگی و وحدت آنرا باقی گذاشته است (احسن است) آفت این مملکت نفاق و جدائی است خدای بزرگ که همیشه حافظ ایران بوده است و آنرا از گرداب هالک نجات داده است خواست که در روز سوم اسفند ۱۲۹۹ این وحدت جغرافیائی دوباره بایکیر شود اعلیحضرت رضا شاه کبیر شاه فقید دامن همت بگردد در موفقی که هیچک از وسایل زندگی آبر و مند متوسط هم فراهم نبود سرتاسر مملکت فرق نشین بود و اعلام

کند (انشاءالله) اما خوشبختی که ما الان داریم این است که جانشین او مرد شایسته و فرد آزاده و شایه ملت دوست و بزگوار است (صحیح است) اعلیحضرت معده رضا شاه باوی کم مسائب و شدائیدی در این مملکت تحمل نکرد بیاد بیاورید که بجان اودر همین دانشگاه حمله شد پادشاه ایران برای

بزرگ کردن ملت و مملکتش تمام دنیا و ملل را فیه دنیا سر کشی کرد و در آنجا او را بنام یک پادشاه آزاده و دمکرات پذیرفتند (صحیح است) این ها همه ذخیره های پیر افتخاری است که تاریخ پر افتخار یک مملکت را تدوین می کند من نمیخواهم بیش از این وقت آقایان را بگیرم از تاریخ و

فلسفه آن امیدوارم زیاد حاضر و آینه بدیع مملکت آنچه بگیرند و پیش از این متحد باشند پیش از این یکدل و پیش از این یکجان و پیش از این یک زبان برای ایران و برای ایران (احسن است) ۱۱ - تعیین موقع جلسه - بعد ختم جلسه رئیس - جلسه را ختم می کنیم جلسه

آینده روز پنجشنبه هفتم اسفند ماه خواهد بود (مجلس بیست و سه قبل از ظهر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی رضاحکمت